

ZAKON O SUDSKIM TAKSAMA U POSTUPKU PRED SUDOM BOSNE I HERCEGOVINE

-Nezvanični prečišćeni tekst zaključno sa Sl. glasnikom BiH broj 39/03-

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom propisuju se sudske takse (u daljem tekstu: taksa) u postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud) i način njihovog plaćanja. Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedinačne radnje utvrđuju se taksenom tarifom u skladu sa članom 22. ovog zakona.

Član 2.

Takseni obaveznik je lice po čijem prijedlogu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje utvrđene ovim zakonom. Za podneske i zapisnike koji zamjenjuju podneske, takseni obaveznik je lice koja podnosi, odnosno lice po čijem se zahtjevu zapisnik sastavlja. Ako za istu taksu postoje dva ili više obaveznika njihova obaveza je solidarna.

Član 3.

Postupak naplate takse pokreće i vodi Sud po službenoj dužnosti.

Član 4.

Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, taksena obaveza nastaje:

- 1) za podneske - u trenutku kada podnesak bude neposredno predat ili zaprimljen kod Suda;
- 2) za sudske odluke - kada se stranci ili njenom zastupniku uruči prepis odluke;
- 3) za ostale radnje - kad je zatraženo njihovo preduzimanje, odnosno kad Sud počne postupanje.

Član 5.

Taksa se plaća u trenutku nastanka taksene obaveze ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 6.

Taksa na presudu u upravnom sporu plaća se samo kad Sud odbije tužbu. Taksena obaveza iz stava 1. ovog člana dospijeva u roku od 15 dana od dana prijema naloga za plaćanje takse.

Član 7.

Takse se plaćaju u gotovom novcu. Savjet ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Savjet ministara) može svojim propisom urediti emitovanje i distribuciju taksenih maraka.

Taksa iz stava 1. ovog člana prihod je Bosne i Hercegovine i plaća se na jedinstveni račun trezora institucija Bosne i Hercegovine. Potvrda o uplati takse prilaže se uz podnesak za koji je taksa plaćena, a kad se podnosi potvrda o uplaćenju taksi za sudsku odluku, takseni obaveznik je dužan naznačiti broj odluke za koju se taksa plaća.

Član 8.

Naplaćena ili nedovoljno plaćena taksa nije zapreka prijemu podneska ni zadržava tok sudskog postupka.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, taksa se naplaćuje na način utvrđen u članu 15. ovog zakona.

Član 9.

Pravo na naplatu takse zastarijeva u roku od dvije godine računajući od dana kada je nastala obaveza plaćanja dužne takse.

II - OSLOBAĐANJE OD PLAĆANJA TAKSE

Član 10.

Od plaćanja takse oslobođeni su:

- 1) Bosna i Hercegovina i njene institucije,
- 2) Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, entiteti, kantoni, gradovi i opštine i njihovi organi,
- 3) radnici u postupku za ostvarivanje prava po osnovu radnog odnosa,
- 4) humanitarne organizacije,
- 5) građani slabog imovnog stanja,
- 6) strani državljanin i strane države ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom ili pod uslovom reciprociteta,
- 7) ratni vojni invalidi i invalidi civilne žrtve rata, članovi porodice poginulih boraca i članovi porodice poginulih i nestalih civilnih žrtava rata sa kojima su poginuli živjeli u zajedničkom domaćinstvu.

Građaninom slabog imovnog stanja, u smislu stava 1. tačka 5. ovog člana, smatra se samo lice koja je u sudskom, odnosno upravnom postupku pred nižestepenim sudom, odnosno organom uprave oslobođeno od plaćanja takse. U slučaju sumnje o postojanju reciprociteta iz stava 1. tačka 6. ovog člana postojanje reciprociteta utvrđuje nadležna institucija Bosne i Hercegovine po pribavljenom mišljenju Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.

Član 11.

Staralac određenog lica, čije je boravište nepoznato, ili staralac o imovini, čiji je vlasnik nepoznat, kao i od suda postavljeni privremeni zastupnik stranke u postupku, nisu dužni da plaćaju taksu za lice koje zastupaju. Naplata ovih taksi vrši se iz imovine lica koje je zastupano.

Član 12.

Oslobađanje od plaćanja takse koristi samo lice kojem je priznato oslobađanje. Kada više lica zajednički predaju podnesak ili zajednički preduzmu radnju u postupku, a jedno ili više njih je oslobođeno od plaćanja takse, lice koje nije oslobođeno od plaćanja takse dužno je da plati taksu kao da nema oslobođenih lica.

III - POSTUPAK ZA NAPLATU NENAPLAĆENE TAKSE

Član 13.

Ako stranka neposredno predaje Sudu podnesak koji nije taksiran ili je nedovoljnog taksiran, Sud će je upozoriti da je dužna taksu platiti u roku od 15 dana od dana datog upozorenja i skreneće joj pažnju na posljedice neplaćanja takse u ovom roku. Ako stranka putem pošte dostavi podnesak koji nije pravilno taksiran, Sud će je pozvati da taksu plati u roku od 15 dana od dana dostave naloga i upozoriće je na posljedice neplaćanja takse u tom roku u smislu člana 15. ovog zakona.

Član 14.

Kad je taksu dužno da plati fizičko lice koje ima prebivalište u inostranstvu, bez obzira da li je državljanin Bosne i Hercegovine, odnosno pravno lice sa sjedištem u inostranstvu ili strani državljanin, a taksu nije platilo u trenutku nastanka taksene obaveze, Sud će voditi popis neplaćenih taksa i po završenom postupku izdati nalog za plaćanje takse, s tim da rok za plaćanje takse ne može biti kraći od 30 ni duži od 90 dana.

Član 15.

Ako takseni obveznik - fizičko lice ne plati taksu u roku određenom u čl. 13. i 14. ovog zakona, Sud će zatražiti od nadležnog organa uprave, odnosno službe za upravu na čijem se području nalazi prebivalište taksenog obveznika da se naplata dužne takse izvrši prinudnim putem. Po prijemu zahtjeva nadležni organ uprave donijeće rješenje kojim će taksenom obvezniku naložiti da u roku od 15 dana od dana prijema rješenja plati dužnu taksu kao i 50% od te takse na ime kaznene takse. Ako takseni obveznik u ovom roku ne plati taksu, pristupiće se prinudnoj naplati na obje takse, s tim što se naplata prinudnim putem vrši po propisima o prinudnoj naplati poreza.

Član 16.

Ako takseni obveznik - fizičko lice nema prebivalište, odnosno boravište, ali ima imovinu u Bosni i Hercegovini, Sud će zahtjev iz člana 15. stav 1. ovog zakona dostaviti nadležnom organu uprave, odnosno službi za upravu na čijem se području nalazi imovina taksenog obveznika.

Član 17.

Ako je takseni obveznik pravno lice Sud će rješenjem utvrditi iznos neplaćene takse i kaznene takse i rješenje dostaviti službi kod koje se vodi žiro-račun taksenog obveznika radi naplate takse.

Član 18.

Ako neplaćena taksa u jednom predmetu iznosi manje od 100 KM, Sud neće preduzimati mjere iz čl. 13. do 17. ovog zakona.

IV - POVRAĆAJ TAKSE

Član 19.

Lice koje je platilo taksu koju nije dužno da plati ili je platilo taksu u iznosu većem od propisanog ima pravo na povraćaj takse. Postupak za povraćaj takse pokreće se na zahtjev stranke, s tim što je Sud dužan da u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva donese rješenje o povraćaju takse.

Član 20.

Pravo na povraćaj takse zastarijeva za dvije godine po isteku godine računajući od dana kada je nastala taksena obaveza.

V - NADZOR

Član 21.

Nadzor nad izvršenjem odredbi ovog zakona vrši Ministarstvo finansija i trezora institucija Bosne i Hercegovine.

VI - TAKSENA TARIFA

Član 22.

Takse se plaćaju po sljedećoj tarifi:

I - Parnični postupak

1.	Tarifni broj	Podnesci
1.	1. Za tužbu, za protivtužbu i za prijedlog za ponavljanje postupka plaća se prema vrijednosti predmeta spora sljedeća taksa:	1
– do 1.000 KM	vrijednosti	5% takse,
– do 5.000 KM	vrijednosti	4% takse,
– na iznose preko 5.000 KM	vrijednosti	3% takse,
a najviše 10.000 KM	KM	takse.
2.	Za prijedlog za pokušaj poravnjanja plaća se polovina takse iz tačke 1. ovog tarifnog broja.	
3.	Za prijedlog da se dozvoli izvršenje ili obezbjeđenje ili izda privremena mjera, za prijedlog za povraćaj u predašnje stanje ili za prijedlog za obezbjeđenje dokaza, za odgovor na žalbu ili reviziju, plaća se polovina takse iz tačke 1. ovog tarifnog broja.	
4.	Za žalbu ili reviziju protiv presude i za žalbu protiv rješenja u sporovima zbog smetanja posjeda, plaća se dvostruka taksa iz tačke 1. ovog tarifnog broja.	
5.	Za žalbu ili reviziju protiv rješenja plaća se taksa iz tačke 1. ovog tarifnog broja.	
6.	Za žalbu ili reviziju rješenja kojim se usvaja ili odbija prijedlog za povraćaj u predašnje stanje plaća se polovina takse iz tačke 1. ovog tarifnog broja.	

NAPOMENA:

1. Za podnesak primljen na zapisnik kod Suda, kao i za podnesak primljen na zapisnik u toku rasprave, plaća se taksa predviđena za odnosni podnesak.
2. Kad je već u tužbi stavljen prijedlog za izdavanje privremene mjere ili kada se u žalbi stavi prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje, plaća se pored takse za žalbu i taksa za odnosni prijedlog.
3. Za prijedlog da se dozvoli izvršenje ili obezbjeđenje ili da se izda privremena mjera, odnosno naredba, plaća se jedna taksa i kad se predloži istovremeno ili naknadno više sredstava izvršenja, odnosno obezbjeđenja.
4. Ako je u kom od podnesaka navedenih u ovom tarifnom broju stavljen zahtjev za upis u zemljišnu knjigu, neće se naplaćivati taksa predviđena za podnesak, kojim se traži upis u zemljišnu knjigu.
5. Za žalbu protiv prvostepenog rješenja plaća se taksa samo ako se žalbom pobija rješenje koje podliježe plaćanju takse po tarifnom broju 2.
6. Za podneske koji nisu navedeni u ovom tarifnom broju kao i za prijedloge za podneske ne plaća se taksa.

2. Odluke Tarifni broj 2

1. Za prvostepenu presudu plaća se taksa prema taksenoj osnovici iz tarifnog broja 1.
2. Za presudu zbog izostanka, presudu na osnovu odricanja kao i za presudu na osnovu priznanja plaća se polovina iz takse 1. ovog tarifnog broja.
3. Za rješenje o odbacivanju tužbe plaća se polovina takse iz tačke 1. ovog tarifnog broja, ali ne više od 100 KM.
4. Za rješenje o prijedlogu za dozvolu izvršenja ili obezbjeđenja za rješenje o izdavanju privremene mjere plaća se polovina takse iz tačke 1. ovog tarifnog broja.
5. Za rješenje kojim se usvaja ili odbija prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje plaća se polovina takse iz tačke 1. ovog tarifnog broja, ali ne više od 100 KM.

NAPOMENA:

1. Obaveza plaćanja takse za prvostepenu odluku ne zavisi od toga da li je odluka postala pravosnažna.

II - Postupak u upravnim sporovima

1. Podnesci Tarifni broj 3

1. Za tužbu protiv upravnog akta plaća se taksa u iznosu od 100 KM.
2. Za zahtjev za preispitivanje sudskih odluka plaća se taksa u iznosu od 200 KM.
3. Za zahtjev za ponavljanje postupka plaća se taksa u iznosu od 100 KM.

2. Odluke Tarifni broj 4

1. Za presudu u upravnom sporu plaća se taksa u iznosu od 200 KM.

III - Posebni slučajevi

1. Prepisi
Tarifni broj 5

1. Za pismeni ili usmeni zahtjev da se izvrši prepisivanje sudskog akta plaća se taksa u iznosu od 5 KM.
2. Za prepisivanje sudskih akata kao i za prepisivanje akata iz zbirke isprava koje je sud izvršio na zahtjev stranke plaća se taksa u iznosu od 2 KM od svake započete stranice originala.

VII - ZAVRŠNA ODREDBA

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".